

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscrise nu se înapoiază

Sibiu, 19 Noembrie st. v.

'Ți-e par'că n'ai mai fi în mijlocul
 Europei, când țetesci darea de seamă
 despre procesul țeranilor dela Folia.

Nu e făcută de noi darea aceasta de
 seamă, nici e produsă din coloanele vre-
 unuia dintre organele „dușmanilor“ atât
 de numeroși ai statului ungar: raportorul
 unui țiar maghiar a făcut-o.

Cățiva oameni, din întâmplare
 Maghiari, și-au permis luxul de a pro-
 voca pe un sat întreg, compus din în-
 tâmplare de Români.

Lucrul n'are să ne pună în uimire.
 Românul atât de adese-ori e în statul un-
 gar provocat, insultat și batjocorit, fără-
 ca vre-odată să i-se fi dat cuvenita sa-
 tisfăcțiune, încât e seusabil omul prost,
 care s'a deprins cu gândul, că aici în țeara
 aceasta poate ori-și-cine să-i provoace pe
 Români, fără-ca să se teamă de vre-o pe-
 deapsă. Dacă în Cluj, centrul cultural
 al Ardealului, s'a putut cânta refrenul
 „O te büdös boeskor!“ și în „Pesti
 Hirlep“ s'a putut publica frumoasa
 poezie cu *cismele făcute din pielea de tribun*,
 fără-ca să se fi supărat cineva, de ce să
 nu-și permită cățiva fii ai timpului luxul
 de a-i provoca pe Români din Folia.

În cazul acesta însă provocătorii i-au
 găsit pe provocați într'un ceas rău.

Românul e om îndelung răbdător,
 dar' tocmă de aceea cu dese-virșire incal-
 culabil, când își pierde odată răbdarea. O
 scie aceasta el însuși mai bine ca ori-și-
 cine și de aceea se teme totdeauna, ca
 nu cumva să-și peară răbdarea.

Frații nostri dela Folia și-au pierdut-o
 și din oameni cu minte ce erau s'au făcut
 nice furtunatici, care nu-și mai dau seamă
 de ceea-ce fac și sînt nesățioși în pornirea
 lor de răsbunare. Nu s'au mulțumit cu
 moartea provocătorului, ci au dat foc, au
 schingiuit, au profanat trupul mort, care
 tuturor sfânt trebuie să ne fie.

Pentru faptele aceste, care în toate
 împrejurările sînt crime, stau 26 dintre
 dinșii înaintea judecătorilor.

Vorba e acum să se facă dreptate, și
 justiția țerii primesce în fața lumii răs-
 punderea, că dreptate se va face, că cei
 vinovați și numai cei vinovați vor
 primi pedeapsa: nu pe ghicite, nu în mod
 arbitrar, ci în virtutea faptelor dovedite
 are să se pronunțe sentența, pentru-ca ea
 să aibă cuvenitul efect moralizator.

Nici că mai începe îndoială, că așa
 voiesc și cei chemați a face dreptatea.

Cetim însă raportul și ne rămâne im-
 presiunea, că ei sînt cu deservire inca-
 pabili de a și face ceea-ce vor.

Judecători, procuror și apărători toți
 sînt „străini“, adică oameni, care nu-l
 cunosc pe Român, și nu știu, cum au să-
 l apuce, ca să scoată din el adevărul, nu
 știu să-l atingă, să-i inspire încredere
 și să-l aducă la căință, la mărturisire.

E o adevărată halima procesul acesta
 și, cetind darea de seamă despre pertract-
 tarea finală, mereu te întrebi, dacă nu
 cumva acușății îi iau în zeflema pe ju-
 decători, pe procuror și chiar și pe apă-
 rătorii lor.

Nu se mai poate descurca nimeni din
 „fasiunile“ lor: se acușă, se excusă, se în-
 curcă și se descurcă unii pe alții, încât
 par'că asisti la o farsă făcută anume pentru
 delectarea auditorului.

Faptele nu se pot tăgădui; când e
 însă vorba, cine le-a săvârșit, refrenul e,
 că satul întreg a fost de față, satul
 întreg a făcut. — Dacă vina e arun-
 cată asupra vre-unuia individual, acesta
 e inculpat de dece, dar' desculpat de
 ceialalți 16; ear' dacă el însuși a făcut
 mărturisiri în fața judecătorului de in-
 structiune, acum, în fața tribunalului, le
 revoacă, afirmând că le-a făcut sub pre-
 siunea torturilor, ori că judecătorul a scris
 ceea-ce el n'a ținut odată.

Toate aceste n'ar fi cu puțință, dacă
 tot Români ar fi și judecătorii și dacă in-
 structiunea și pertractarea nu s'ar face
 într'o limbă, pe care nici martorii, nici
 acușății, nici asistența n'o înțeleg, dacă
 ar fi respectată legea, care dispune ca
 Românul de Români și în limba lui să
 fie în țeara aceasta judecat.

Dar' în sfârșit, sentența se va pro-
 nunța și dreptatea se va face.

Rămâne însă în sentimentul public
 impresiunea demoralizatoare, că dreptatea
 nu e dreptate, căci o pertractare finală
 ca cea făcută în procesul Folienilor nu
 poate să producă în mulțime convingerea,
 că cei vinovați și numai cei vino-
 vați au fost pedepsiți, — deși nu
 mai începe îndoială, că acesta are să fie
 adevărul.

Legea pentru naționalități, dispunând
 ca tot cetățeanul regatului ungar în limba
 lui și de oameni, care îi cunosc firea și
 obiceiurile, să fie judecat, nu are în ve-
 dere numai scutirea „naționalităților“, ci
 mai presus de toate principiul de
 drept, *ceștiunea etică*, ca dreptatea să
 se prezente și în sentimentul public
 ca dreptate.

Altfel s'ar prezenta lucrurile, dacă ju-
 decătorii ar fi Români și pertractarea s'ar
 face în românește; și altfel se prezintă
 acum, când nici chiar apărătorii nu sînt
 Români și acușatul are pozițiunea comodă
 de a pute' dice: nu știu ce-a scris jude-
 cătorul, care nu m'a înțeles!

Și totuși — e mare interesul social
 ce stă aici pus în joc.

Românii, toți căți sînt oameni cu
 minte, pot să tragă învățătura, și nici nu ne
 îndoim, că vor și trage din cele petrecute la
 Folia, că e mare lucru, când omul e cu minte
 și nu-și pierde bunul cumpăt și îndelunga
 răbdare. Căci satisfacțiunea, pe care za-
 darnic o caută astăzi, i-se va da mâne
 ori poimâne, de sigur odată, — numai
 dacă nu va căuta el însuși să-și-o iee.

Maghiarii ar pute' și ei să tragă în-
 vătătura, că, la urma urmelor, mari sînt,
 tari sînt, scutiți sînt, — dar' tot nu e
 bine să-și provoace pe Români, fiindcă nu
 sînt nici Români totdeauna oameni cu
 minte și se fac răi de tot, când își es
 din fire.

Aceste învățături însă nu prind rădă-
 cini decât în inimile pătrunse de senti-
 mentul de dreptate.

Ear' sentimentul acesta nu se cultivă,
 când pertractările finale se termină cu o
 sentență, care e din destul întemeiată
 pentru judecători, nu însă și pentru sen-
 timentul public.

Sentența în procesul țeranilor dela
 Folia s'a pronunțat. Ioan Jumanca e con-
 damnat la 15 ani închisoare și la pierderea pe
 10 ani a drepturilor politice, Ioan Marina,
 Moise Ciolac, Simeon Șiepețian și Ioan Ga-
 ian la câte 10 ani închisoare, Lica Velea la
 12 ani închisoare. Alți vre-o dece au fost con-
 damnați la închisoare dela $\frac{1}{2}$ până la 5 ani și
 la pierderea drepturilor politice. Opt inși au fost
 achitați.

Adrese de aderență.

Adresa de aderență a cercului elec-
 toral Caransebeș către Generalul
 Traian Doda.

Ilustrissime Domnule General și de-
 putat ales al cercului electoral al Caran-
 sebeșului!

Alegătorii partidului național român
 din cercul electoral al Caransebeșului în-
 truniți în conferența de astăzi în orașul
 Caransebeș, vedem în enunțările Ilu-
 strității Tale, cuprinse în literile din 10
 Octombrie a. c. adresate președintelui casei
 deputaților, expresiunea cea mai adevărată
 a întimelour noastre convingeri politice.

Pe când luăm la cunoștință cu mul-
 țumire, cu mândrie și viuă recunoștință de-
 clarațiunea bărbătească, insufletă de înaltul
 patriotism al Ilustrității Tale, prin care ai
 anunțat lumii și țerii, că poporul român
 din terile coroanei Ungariei, care de ne-
 numărate-ori a sângerat, s'a sacrificat și
 se sacrifică pentru apărarea patriei sale, a
 ajuns prin sistema pseudo-constituționalis-
 mului actual, a fi pus afară de scutul le-
 gilor aceleiași patrii: totodată Te rugăm
 să binevoiesci a primi încredințarea ne-
 strămutatei și nesfârșitei noastre încrederi.

Ori-care ar fi soartea, ce i-se va im-
 pune în viitor mult cercatului nostru cerc
 electoral prin dispozițiunile eghemoniei de
 astăzi, Te rugăm, domnule General și iu-
 bitul nostru deputat, să primești declara-
 tiunea neînfrântei noastre hotărâri, că vom
 păstra cu sfîntenie onoarea națională și
 tradițiunile adevărat patriotice ale poporu-
 lui român din cercul nostru electoral; că
 vom sta neclintii pre lîngă principiul
 unei faptice egale îndreptățiri înaintea le-

Foiața „Tribunei“.

Roma învinsă.

— Tragedie în 5 acte. —

De Alexandru Parodi.

Traducere de I. L. Caragiali.

Actul IV.

(Urmare.)

Scena III.

Luciu, Fabiu.

Luciu.

Vorbesce; sîntem singuri, te-ascult și voiu urma
 Ori-ce-mi va cere Fabiu: ascult porunca ta.

Fabiu (ca urmînd o gândire începută.)

Nu, fiica-mea e încă curată: nu mă nșeală
 Credința, ce-am în suflet, ci trista bănuială,
 Ce m'a cuprins o clipă, de sigur m'a nșelat:

Da, numele lui Fabiu e încă nepătat.

(mai de-a dreptul lui Luciu.)

'Mi-aduc aminte, Luciu, că n' n casa părințească
 Opimia fusese deprinsă să trăească
 Cu Lentul ca o soră. Firesce, nu putea
 De grabnica lui moarte să afle, și să stea
 Nepăsătoare.

Luciu.

Însă...

Fabiu.

Nu, — crede-mă pe mine:

E mândră, — e nepoata lui Fabiu — și știu
 bine

Că dacă din păcate, prin fărdelegea ei,
 Ar fi adus necinste la oameni și la Deii,
 Și-ar fi cerut osînda chiar ea...

Luciu.

Inșelăciune

Amară, căci...

Fabiu.

Sfîrșește...

Luciu.

Ce-ai dice când 'ți-ăș spune

Și dovedii, că oarba credință te-a mințit?

Opimia ați-noapte cu Lentul a fugit.

Fabiu.

Opimia! ați noapte! fugit! cum? Hah! Poveste!

Luciu.

Poveste?! 'Ți-e groază durerea, dar'...

Scena IV.

Acceiași, Caeso.

Luciu (lui Caeso, care vine în fuga mare.)

Ce este?

Caeso.

Vestala!...

Fabiu.

Dei!

Luciu.

Ce?

Caeso.

Vine...

Luciu.

E singură?

Caeso.

Da, ea

Voiesce să-ți vorbească.

Luciu.

S'o chemi! Ați vom vedè!

Fabiu.

Credința nu mă nșeală. Așa-i?

Luciu.

Așa se vede;

Ai dreaptă judecată, și n' n ea mă pot încrede.
 Osînda-i sau iertarea se află n mâna ta:
 S'o judeci tu. — M'oiu duce la sfat și-oiu aștepta
 Acolo hotărîrea lui Fabiu, (lui Caeso.) Ți să vie
 Vestala.

(ese prin perdelele din fund în Tribunal. Caeso ese.)

Fabiu (singur.)

Dă-mi putere, tu sfîntă datorie.

Scena V.

Fabiu, Opimia (adusă de Caeso,

care se retrage, întră hotărîță și vîdînd pe Fabiu rămîne
 încurcată.)

Fabiu.

Apropie-te.

Opimia.

Moșul!...

Fabiu (ședînd).

Tu scii cu-adevărat

Iubirea părințească ce-ți port și 'ți-am purtat.
 Ați inima îmi spune că nu ești — vinovată.
 Și ați își sînt părinte ca totdeauna...

Opimia.

Tată!...

Fabiu.

Da, tată-ți sînt, așa e, dar și judecător,

Și drept a fi se cade ați nepărtinitor.

Să scii dar', că de-aicea atîrnă pentru tine
 Osînda sau scăparea.

Opimia (în parte).

Durere și rușine!

Chiar el judecătorul, chiar el! Cum voiu pute
 Să-i fac mărturisire?

Fabiu (ridicîndu-se și apropiîndu-se de ea).

Vorbesce, fiica mea,

Căci Roma te poftesce să spui, și ești datoare
 Să-ți mărturisesci crima. — Cereasca ursi-
 toare

Ne-a spus, că n' templul Vestei sub sfîntul adăpost,
 S'a săvîrșit prihana. Răspunde: tu ai fost
 Prihănitorea? Oare de tine pomenit-a
 Cereasca urșitoare? Ești tu nelegiuita?

De nu esci tu, atunci la gânduri nu mai sta
 Gonesce presupunerii ce cad asupra ta,
 De ești, adă-ți aminte, că oare-cînd trei sute
 De Fabii pentru Roma s'au dat spre jertfă. Du-te
 Cu cinste și-ți urmează strămoșii! mergi să-ți iei
 Osînda dela oameni, iertare dela Deii.

Tu scii, că vatra Vestei ni-e pavăză crească,
 Cu ea păstrăm de veacuri virtutea strămoșească,
 Și cine ne mînjesece prea sfîntul ei locaș,
 Ne face cerul dușman, e patriei vrășmaș,

E tuturor peire, și trebuie să fie
 Jertfă, ca să se 'mbune a cerului urgie. —
 Voiesci să între n' Roma barbarii 'nvingători?
 Nu! chiar nevinovată ar trebui să mori!
 O jertfă ni-se cere, jertfesce-te: mai bine,
 Decât să peară Roma, peri tu. Și oare... cine

gii, și că sub acest steag, desfășurat de Ilustritatea Ta, vrednicul nostru deputat, vom ști, ea și în trecut, să ne facem datorința, să trăim și să murim ca cetățeni și ca Români conșcii de drepturile și datorințele noastre față de binele patriei și al națiunii noastre greu amenințate.

Alegătorii cercului electoral al Caransebeșului, grupați în giurul Ilustrității Tale își strigă:

Domnule General, mare patriot, mândria noastră națională, să trăiesci la mulți și fericiți ani!

Din conferința alegătorilor partidului național din cercul electoral al Caransebeșului ținută în Caransebeș la 1 Decembrie (19 Noemvrie) 1887.

Românii din Lugoj au trimis Generalului Traian Doda următoarea adresă:

Domnule General!

Lugojenii liniștiți în conștiința lor, — ca totdeauna, — când națiunea cere au fost și sunt gata a pasi în luptă pe viață ori moarte, Vă felicităm pentru bărbăteasca și luminoasă pozițiune, care ați luat-o față cu sistema actuală desastroasă pentru patria comună și în deosebi pentru scumpă noastră națiune.

Precum stelele împodobesc cerul, așa sunt patrioții excelenți decoarea națiunilor. Ție lucafer al națiunii române, Ție îți urmărim necondiționat, ori-unde și ori-când, căci puterea adevărului, carea se oglindează în resolutede litere adresate presiului camerii din Budapesta și trecutul Țău glorios ne sunt sigura anghiră speranțelor și viitorului neamului nostru.

Lugoj, în 21 Noemvrie 1887.

Dr. G. Popoviciu m. p., protopresbiter; Mihail Poerean m. p., preot; C. Radulescu m. p., avocat; Coriolan Bredeceanu m. p., avocat; Nicolae Birescu m. p., paroch gr.-or. în Lugoj; Partenie Pestean m. p., diacon; Constantin Dobrin m. p., econom; Constantin Jucu m. p., măsar; Vasile Alexandru m. p., măcelar; Nicolae Sentescu m. p., econom; Ioan Visian m. p., econom; Buciu Nicolae m. p., econom; Bélu Sandu m. p., măiestru; Nicolae Borlovan m. p., preot; Georgiu Gaspar m. p., preot în Criciova; Ioan Pușcan m. p., preot; Dimitrie Gaspar m. p., preot în Hezeriș; Traian Dragoescu m. p. măiestru; Isaia Popovici m. p., paroch în Silha; Iulian Ianculescu m. p.; V. Nicolescu m. p.; Iosif Moldovan m. p., învățător; Titu Radu m. p.; Stefan Lipovan m. p.; Ioan Glăvan m. p.

Revistă politică.

Sibiu, 18 Noemvrie st. v.

Alaltăieri s'a încheiat în dieta ungară discuțiunea generală asupra proiectului de lege pentru monopolul tutunului. Șese oratori opoziționali, între cari și contele Aurel Desseviffy, au combătut proiectul, în vreme-ce secretarul de stat Weckerle 'l-a susținut într'un mod ce trada că cunoaște obiectul discuțiunii în toate amănunțele sale. Ministrul president Tisza încă a vorbit mai lung. Pentru ședința de ieri erau puse la ordinea zilei discursurile finale, votisarea și desbaterea specială.

Nu s'ar jertfi să scape o țeară? Poate tu, A unui Fabiu fică? tu, poate, tu?

Opimia.

Eu?... nu!

De-atâta mișelie să nu mă crești în stare; Așa de jos cădută nu-'s...

Fabiu.

Jură prin urmare

Că ești curată: jură!

Opimia.

Să jur? ce chin amar!

Fabiu.

La ce-ai venit aicea?

Opimia.

La moarte...

Fabiu.

Ți-se cuvine moartea?

Astfel dar'

Opimia.

Da, fac mărturisire,

Că moartea pentru mine e dreptă răsplătire.

Așa-i: aceea care, sub sfântul adăpost

A săvârșit păcatul de moarte, eu am fost,

Vestală fărdelege, eu singură-'s de vină

De-a Deilor mânie, de-a patriei ruină.

Dar' vreau să-mi spăl păcatul, și viu aici să-mi cer Osândă dela oameni, iertare dela cer.

(Va urma.)

După o depeșă din Berlin, accepțarea urcării vămilor pe cereale ar fi asigurată în „Reichstag“-ul german. Din centru vor vota pentru trei terțialiți, dintre național-liberali 20. Polonii vor vota cu toții în favorul agrarilor.

Întrevederea din Berlin și mai ales convorbirea Țarului cu principele de Bismarck stau încă și acum în fruntea discuțiunilor politice. În cercurile din Paris se crede, că aceea va contribui la o îmbunătățire a relațiunilor oficiale dintre cabinetele din Berlin și Petersburg, fără însă de a produce vre-o schimbare a politice actuale.

Relativ la alianța triplă scrie „Herold“ din Petersburg: alianța austro-ungară-germană nu s'a încheiat pentru vecie. Îndată-ce va fi ea desființată, va bate oara socotelei rusești cu Austro-Ungaria.

„Radical“, organul radicalilor sârbesci ce s'au fuzionat, publică o scrisoare a emigranților bosnioci și erțegovineni, adresată ministrului president Crispi, prin care acestia fac ministrului imputări pentru alianța Italiei cu Austria și ilustrează impresiunea rea, ce a făcut discursul seu la emigranți. În scrisoarea aceea se exprimă vederea, că alianța ar avè de scop și scutul și libertatea popoarelor balcanice, ceea-ce însă, după cunoscutele aspirațiuni ale Austriei, n'ar fi alteceva decât un „nonsens“. Scri-soarea se provoacă la relațiunile Italiei cu Austria de mai nainte, la luptele pentru libertate ale lui Garibaldi și ale întregii națiuni italiene, atinge atitudinea lui Crispi de atunci și promisiunea, ce a dat-o el Bosniacilor și Erțegovinenilor și se sfirșește cu un protest solemn în contra tradării ce s'a comis față cu libertatea popoarelor balcanice și cu naționalitatea sârbescă. În numele a 3000 emigranți se exprimă în contra lui Crispi amenințarea, că înșiși Italianii îl vor lua la răspundere pentru alianța nefirească ce a încheiat.

Scrisoarea e subscrisă de zece emigranți, care se află parte în Belgrad, parte în Bucuresci și e o operă a cunoscutului Peter Hacı Rocevic.

Mâne se va face în Versailles alegerea noului president al republicii franceze. Despre șansele lui Freycinet și ale lui Ferry domnesc în cercurile parlamentare din Paris deosebite păreri. Și e probabil, că nesiguranța va dura până în momentul, când se va săvârși actul alegerii. O depeșă din Paris ne spune, că vre-o câțiva deputați au mers în elyseu, spre a ruga pe Grévy se primească din nou presidența.

Voci din provincie.

Cestiunea Ardealului într'un viitor războiu oriental se vede că interesează de aproape pe compatrioții nostri Maghiari și Sași. Se vede însă, că această cestiune, adusă pe tapet pentru prima dată din partea guvernamentalului „Kolozsvar“, este menită ca de o parte se arete nemernicia, slăbiciunea neamului românesc, care în aceasta țeară nu ar număra nimic; ear' de altă parte, ca să ne arete pe noi, pe Români, că deși nu am număra nimic, totuși am fi în stare ca într'un cas de pericol se uităm de legăturile noastre istorice, cari ne leagă de aceasta țeară, și să ne aruncăm în brațele aceluia, care ne va promite mai mult. Ear' cel-ce ne promite mai mult, se dice cum-că ar fi Țarul tuturor Rușilor.

Dinsul ne promite mai mult, căci dînsul după conceptele Maghiarilor o se alipească Ardealul sub domnia regelui României Carol I. Îndeplinit acest lucru, nu mai încape nici o îndoială, Rusia își are calea liberă la Constantinopol.

Aceste ar fi resoanele de stat, — după părerea politicilor Maghiari, — care sunt puse în lucrare colo departe la Moscva și St. Petropole. Nu-i vorbă, Maghiarii în inferbința lor, vorbesc totdeauna atâtea verși și uscate, încât trebuie să te prindă chiar mirare de ceea-ce aiurează.

Am voi să scim de unde vin oficioșii Maghiari de chiar în aceste zile se ocupă cu atâta predilecție de Ardeal.

Dacă chiar voiese a se ocupa cu o cestiune atât de gingașe ca și aceasta, atunci noi Români, care facem majoritatea acestei țeri, vom protesta și protestăm și acum, ca adecă: Ardealul să rămână Ardeal în forma și chipul după-cum este recunoscut conform tractatelor avute cu glo-

riosa Casă de Habsburg. Și dacă Maghiarii calcă în picioare atari tractate, dînșii le calcă din punctul lor de vedere, nu le calce însă din punctul de vedere poliglot al acestei țeri.

Maghiarii vèd în noi Români ardeleni când nisce agenți ai partidelor din România, când nisce agenți ai Țarului, când nisce instrumente ale Camarilei; când earși nisce conspiratori periculoși, care am rivni la răsturnarea tuturor lucrurilor de ordine din Europa.

Ce importanță putem avè noi Români ardelenii!? Și întru adevèr, noi nu putem decât să ne bucurăm, vèdând și auînd cum-că soarta Europei este incredințată în mâile noastre; cum-că cuvèntul nostru este hotărîtor chiar în cele mai ponderoase și mai tainice secțiuni politice europene.

Dacă avem noi Români ardeleni atare cuvènt în cestiunile europene, pentru-ce mai și stăm de vorbă cu Maghiarii? Căci, dacă sîntem agenții vre-unui stat vecin, atunci domnia de astăzi a Maghiarilor atèrnă dela noi!? Dacă sîntem instrumente Camarilei vieneze, este tot în voia noastră ce se dicem în o bună dimineață: Maghiarule! cu tine am gătat...! ear' dacă sîntem nisce conspiratori periculoși... cu atât mai rău pentru dînșii! Cine poate servi la atâți domni...?!

Se vede că Maghiarii, care se fac a sci foarte multe, nu știu un lucru, sau cel puțin nu voiesc a-l ști. Dacă ei ne țin pe noi pe Români ardeleni atât de credincioși Țarului Rușilor, sau ai României sau în fine chiar Camarilei din Viena, atunci pentru-ce nu se încearcă și dînșii a ne căștiga simpatii și credința noastră, și în favorul lor? Pentru-ce nu își arată dînșii puțină dragoste ce posed și față de cele trei milioane de Români, care sînt, după-cum foarte bine se scie, adevèrata sentinelă a monarchiei noastre aici între vechii Carpați?

Ei ne arată de o parte ce pe cei mai nemernici oameni, și tot ei se tem de nemernici!? Este timpul dar' ca să ne tragem socoteala unul cu altul!

Maghiarii ar trebui ca se mai încete, ar trebui ca să se cugete serios la un *modus vivendi* cu Români, de oare-ce și unii și alții sîntem expuși, la una și aceeași soarte. Ademenirile colosului dela Nord nu pot și nu vor fi nici când în stare a prinde rădăcini în sinul poporului român, câtă vreme Român cu Român merge pe una și aceeași cărare. Ademenirile rusești nici din punct de vedere „ortodox“ nu vor putè să prindă rădăcini în massa poporului român, câtă vreme avem o inteligență conșcie de sine, și câtă vreme mai cu seamă o bună parte dintre Români ardeleni privesc spre Vatican.

(Va urma.)

Procesul Folienilor.

(Urmare.)

Nicolae Ciuta. E de 46 de ani, neunit, însurat, cu 4 copii. E bănuț a fi dat în Szűcs Gáspár și în Iozsa Iosif. Acusatul dice, că când a ajuns el la mulțime — de acasă — treaba a fost gata. La observarea președintelui, că sînt martori, care 'l-au vèdut că a luat parte activă la bătaie răspunde, că martori se găsec în ziua de azi ușor! Nu neagă că nu ar fi alergat și el după Unguri, pentru-că unul 'l-a lovit și pe el cu băta prestă mână! Am martori și eu — cinstit sfat și cinstiți domni — care au vèdut, că Ungurul a dat în mine! — Președ.: Jumanca dice, că tu ai adus scirea în sat că vin Ungurii să bată pe Români! Ciuta: Nu e adevèrat! Să vină de față! Președ.: Judele dice, că tu ai dat în Iozsa! Ciuta: Eu am omorît dară pe toți! De ce ați închiș atunci pe ceialalți? N'am fost eu hala se cuprind pe toți! O țără de băt am avut la mine ce am putut eu face cu el?

Tanasie Cheteu. E de 28 de ani, neunit, însurat, are 2 copii, avere nu are. E acusat a fi bătut pe Szűcs și pe Iozsa, a fi aprins casa lui Hollmann, și a fi pușcat pe Nyerges. Răspunde, că Ungurii au dat în Români. Români au fugit; a fugit și el, ear' auînd clopotul s'au întors înapoi și atunci a vèdut pe Ungurul — mort. Pe Ioan Mladin 'l'ai vèdut când a dat cu pistolul în Ungur? — Ba! La Ciacova ai spus că 'l'ai vèdut! — Nu am spus domnule! Președint.: De ce a-ți fugit voi după Unguri? Cheteu: Noi am fugit de Unguri prin grădini, dar' nu după Unguri! Acusatul dice apoi că la foc s'a dus și el cu poporul întreg. Cine a aprins casa și cine a pușcat în Nyerges nu scie! El nu. Pe Nicolae Miu 'l'ai vèdut, dar' pe alții nu, pentru-că a rămas afară la uliță! Președ.: La Ciacova ai dat la protocol, că pe Pau Peia și pe Toma Bechir 'l'ai vèdut când au dat foc la casă. Cheteu: Nu așa am spus! 'I-am vèdut punènd paie în târnaț! Preș.: Pe Nyerges vèdutu-'l'ai când a eșit afară? Cheteu! Vèdut! A făcut 4—5 pași, apoi a picat la pământ. Cine 'l-a pușcat nu am vèdut. Preș.: La Ciacova ai recunoscut, că tu 'l'ai tras cisma de pe picior! Cheteu: Nu 'l-am tras-'o, ci am căutat în tureacul ei după pistolul lui Nyerges! Preș.: Ce ai voit cu pistolul? Cheteu: 'M-am temut că se sloboade, pentru-că bietul om fiind în foc atăta vreme să va fi încălțit și pistolul — Preș.: Cum ai putut tu face aceasta dacă

ai stat la uliță? Cheteu: După-ce au omorît pe Ungur m'am băgat și eu în curte! — *Mona Cheteu* e de 32 de ani, neunit, însurat, are 2 copii, pedepsit încă nu a fost. Acusatul afirmă a fi ajuns la mulțime atunci când chinezul a strigat: cureți și nu vè lăsați! După cine a dis judele se cure oamenii nu scie. Preș.: Cum ai priceput tu vorbele chinezului, că după cine se cureți, după Unguri ori după Români? *Mona*: După Unguri! Preș.: Așa dară chinezul v'a îndemnat se dați în Unguri? *Mona* Da!

Nica Danciu. E de 52 de ani, vèduv, nu scie scrie. Pedepsit nu a fost. Preș.: Măi, dar' mare viteaz ai fost tu la întèmplarea asta! Ai scos ușa din țînii! *Danciu*: Nu știu domnule nimica. Am fost beat! Preș.: Dar' fost-ai la foc? *Danciu*: Nu știu nimica; unii dice că am fost și eu, dar' eu nu știu; am fost tare beat! —

Ioan Svetcu. E de 36 de ani. E bănuț a fi luat parte la aprinderea căsii lui Hollmann, dar' o tăgăduiesce aceasta precum a tăgădui-o și până acuma. Despre toată treaba nu scie și nu a aușit nimica!

Mona (Simeon) Miu. E de 28 de ani, însurat, nepedepsit până acuma. E acusat, că a descoperit casa lui H. a spart ferestrele și a aruncat pe fereastră paie aprinse în casă. Răspunde următoarele: când am vèdut că Ungurul a pușcat pe vèrul meu, pe Miu Nicolae m'am cam nēcăjit, dar' n'am făcut nimica, ci m'am dus se ajut celoralalți se tragem mortul în laturi ca să nu arjè. Pe Jumanca și pe alții 'l-am vèdut după o cocină; așteptau să ese Ungurul afară. Când a eșit Nyerges pe ușă, au slobođit pușcile, Ungurul a făcut 3—4 pași, și a cădut la pământ. După părerea acestui acusat, Ioan Jumanca a fost vătavul; el nu a ascultat nici de vorbele judeului!

Simeon Jumanca. (fiul judeului) E de 24 de ani. E învinovățit a fi bătut pe Jozsa Iános, și a fi descoperit casa. Acusatul neagă aceasta. Dice că el trăiesce bine cu Ungurii. A beut cu ei, a dat mâna cu ei! Pe Ungurul mort (Szűcs) 'l-a bătut Nicolae Miu, Ioan Jumanca și *Mona Cheteu*. Chinezul, adecă tată-so, a voit se facă pace, și a rugat și pe gasdabirșul Sütö Iános se păciuească birșișii săi. La foc a fost și el, a aușit pușcăturile, dar' cine a pușcat nu scie. Pe Cheteu Tanasie 'l-a vèdut, că a tras cisma de pe piciorul lui Nyerges. Si aceea a vèdut, că Ioan Jumanca a dat în Nyerges după-ce acesta murise.

Ioan Jumanca. (Judele comunal; de prezente amovăț.) E de 52 de ani. E acusat că ar fi îndemnat oamenii la bătaie; în deosebi 'l-ar fi sumuțat asupra lui Szűcs Gáspár: că 'l-ar fi îndemnat se aprindă casa lui Hollmann și se omoare pe Nyerges.

Acusatul enarează întèmplarea așa precum a decurs, fără a numi numele celor vinovați. Referitor la persoana sa dice, că dorișta lui a fost se facă pace între oameni, dar' dela o vreme, vèdend că de inverșunată e mulțimea 'l-a cuprins o frică, și nu a cutezat a dice ori a face nimica pentru-că mulțimea — satul — ar fi sărit asupra lui!

De vèdut nu a vèdut nimica nici el, numai aceea, că Ioan Jumanca a bătut pe Szűcs Gáspár.

Preș.: Dacă ai vèdut cum merge treaba, de-ce nu ai trimis la Ciacova după gendarmi?

Jumanca: Am cugetat că doară se va face pace! Președintele anunță, că pertractarea se va continua mâne dimineață la 9 oare.

(Va urma.)

Cronică.

Maiestatea Sa Monarchul a participat și ieri la vènatorea de vulpi lîngă podul dela Palota.

*

Risipă. Abia zilele trecute intendența teatrului maghiar din Cluj a trimis o adresă fôispanului, ca să intervină pre lîngă consiliul comitatens pentru acordarea unei subvențiuni de 2000 fi. teatrului maghiar. Această cerere a fost incuviințată de fôispan și patrioții dela teatru și alți „kultur-egyle-“tiști, pe la vr'o 50 de persoane, de bucurie au arangiat un banchet „splendid“. — Cu minte oameni mai sînt și cei din Cluj.

*

Talia maghiară în Sibiu. Patrioticul „Kolozsvar“ se supără pe noi cei din Sibiu, că îmbrășsem cu atâta căldură pe „flămënđii teatraliști germani“ și nu dăm nici o atențiune teatraliștilor maghiari, „cari de obicei sînt mai superiori trupelor și cântăreților germani“. Să ne ierte „Kolozsvar“, sîntem oameni fără pretenții culturale maghiare și nici odată nu ne încheiem socotelile cu deficit, ca cei din Cluj.

*

Hymen. Cornel Lazar, absolvent al teologiei gr.-or. din Arad 'și-a încredințat de soție pe d-soara Ana Groza, fîca protopopului Ioan Groza din Halmagiu.

*

Laurul moralității. Când pronunțăm cuvèntul „moralitate“, ca din senin ni-se nasce în minte și conceptul ei contradictoric și atunci fără de voie ne trezim în Budapesta. Dar' caută să trecem mai departe cât de repede, să fugim după moralitate prin lume, și ca s'o aflăm întregă și onorată cum se cuvine după scripturi, trebuie să alergăm până în Remscheid. Nostimi oameni în acest orășel, dar' mai nostim ca toți este Robert Vöcker, care a primit zilele trecute un honorar de 1200 marce numai din simplul motiv, că e cel mai de omenie om în tot orășul. Un oare-care cetățean, Stockder, murind a lăsat în testament, că în trei ani după oaltă să se dee din averea sa 1200 de marce celui mai moral și mai onorat om din Remscheid. În

cea mai nouă ședință a senatului orașului această sumă s'a votat în unanimitate lui Vöcker. Oare ce fel de om poate să fie Vöcker, când un oraș întreg îl află de cel mai onest cetățean, și dintr'un oraș întreg nimeni nu a putut să-l arunce ceva vină? Ar fi bine să umble Vöcker prin lume și să se arete pe bani, ear' după moarte să fie îmbalsamat și păstrat ca mumie prin veacuri în oare-care muzeu, fie chiar și în muzeul național din Budapesta!

Budapesta în lumină. Marți s'a sinucis o calfă de pantofar, aruncându-se de pe podul de lanț în Dunăre. Tot în aceea zi s'a sinucis o servitoare, bând soluție de fosfor. Alaltăieri noapte au intrat furi în palatul lui Pejăcevic, au jefuit mai întreg palatul și au dus cu dînșii în cantitate enormă fel de fel de giuvaiere, candelabre, sume considerabile de argint și aur. Poliția și-a deschis ochii a treia zi după scripturi. Ieri au fost insinuate la poliție un catalog complet de furturi și jafuri, bătaii pe strade, și alte de felul acestora, încât poliția nu ajunge a le ține în revistă pe toate, căci ele se repetază des și la tot colțul de strade vede oameni jeluindu-se și păruindu-se. Astă-noapte s'a găsit într'o piață cadavrul înghețat al unei femei de vre-o 35 de ani, desculță și așa de miseră îmbrăcată încât era goală de tot. Cadavrul i-s'a transportat la spital.

Târgul de rîmători din T. Severin. Mișcarea târgului de rîmători din Severin dela 15 Iunie și până la 6 Noemvrie: 9589 porci intrați. Din acestia: 1 a murit în timpul carantinei; 32 au fost exterminați din cauza boalei linț; 300 au fost vînduți în România; 1037 au fost importați în monarhia noastră. Prin urmare actualmente se găsesc în târg 8219 rîmători.

O invenție. Dl Rudolf Kopečki, locotenent de cavalerie în Focșani, a inventat un sistem nou de lampă neexplosibilă, care funcționează cu unt de lemn sau cu petrol. Printr'un mecanism, lampa îndată ce e deviată din poziția verticală, se stinge. Alt mecanism permite să se împedee, la dorință, lampa de a se stinge când e de nevoie să fie transportată dintr'un loc în altul. Lampa are fitil rotund și o putere de lumină dela 20—80 de lumini.

Suprimarea pedepsii cu moarte în Italia. Ministrul de justiție a depus pe biroul camerei un proiect de cod penal uniform pentru întreg regatul în care pedeapsa cu moarte e suprimată, după-cum e în Toscana.

Leul dela Chaeronea. Guvernul grecesc se ocupă serios cu restaurarea monumentelor Heladei vechi, spesează sume mari pentru aceste scopuri. În săptămânile trecute s'a ridicat un grilaj pompos în giurul teatrului vechiu a lui Dionis, care stă la poala Acropolei în ruină. De prezent se restaurează leul, care a fost așezat ca monument pe câmpul dela Chaeronea în aducerea aminte de Tebanii, cari au cădută în luptă cu Macedonenii la anul 338. Acest leu e sfărâmat în deți de bucăți mari; directorul institutului arheologic german e însărcinat cu restaurarea acestui superb monument.

Nihilistii. Poliția rusească urmează cu goană în contra nihilistilor. În ajunul sosirii Tarului în Rusia s'au făcut 175 arestări la Petersburg, Moscova, Kiev și Tver. Printre persoanele arestate se aflau șapte ofițeri de infanterie și doi ofițeri ingineri. Acestia din urmă, înșelând supravegherea poliției, s'au sinucis.

Un turbat. Orașelul Olley din Anglia a fost Joia trecută teatrul unei drame îngrozitoare. Un individ, William Taylor, bând mult, s'a întors acasă cu totul beat, și luând o pușcă, a împușcat în nevasta sa. Aceasta a putut fugi teafără sănătoasă, dar' copilul ei, care era în leagăn, a fost lovit și ucis pe loc. După această ispravă, W. Taylor se postă la una din ferestrelor casei, amenințând cu moartea pe ori-cine s'ar fi apropiat. Inspectorul de poliție Birkhill, neținând seamă de amenințare, se repeși ca să ție arma nebunului. Acesta nu-i dădu însă vreme, ci trase un al doilea foc și Birkhill cădu și el mort. S'a trimis atunci după forțe polițienesci, care au spart ușa casei și au putut pune mâna pe ucigaș, dar' nu înainte ca el să mai fi ucis un agent cu o lovitură de topor. Poporația s'a încercat să facă seamă (lynch) lui William Taylor, care numai apărât de o brigadă puternică de poliție putu să scape furiei publicului.

Incendiu colosal. Am dat scirea, că pădurile seculare și neexplorate de pe malurile Misissippiului (America) sînt în flăcări. Vin sciri, că incendiul se întinde mereu și că regiuni întregi sînt în flăcări. Poporațiile satelor din jur trebuie să fugă, din cauza fumului, care-i inecă. Comunicația pe cai ferate e întreruptă.

Bibliografie. „Amicul Familiei”, diar beletristic și enciclopedic-literar, cu ilustrațiuni, apare de două ori pe lună în Gherla. Anul XI. Nr. 23 dela 1 Decemvrie: Literatura provincială (continuare), de Dr. Gregoriu Silași. — Intru amintirea răposatului fiu Ciprian (poesie), de C. Morariu. — Toamna (schiză), de Emilia Lungu Puhallo. — Statornicie (poesie), de Traian H. Pop. — Strada Carmen Sylva (roman), de Th. Alexi. — Noaptea (poesie), de V. B. Munteșcu. — Meșteșugul de a face

bani, de Petra Petrescu. — A fi poet, de Tr. H. Pop; Unei doamne, de G. Simu; Primăvara mea, de Antoniu Băliban (poesii). — Călătoria împregiurul pământului în 80 de zile de A. d'Ennery și Jules Verne (umare). — Toamna poesie de I. I. Ardelean. — Diverse. — În oratoriul claustrului (ilustrațiune).

Asociațiunea transilvană

pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 486/1887.

Proiect de regulament

pentru cursul complementar, împreunat cu școala civilă de fete, susținută de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu.

(Umare.)

§. 13.

Limba germană, o oară pe săptămână.

Analize gramaticale și logice pe baza cărții de lectură, declamări de poesii și citirea de descrieri și biografii.

§. 14.

Limba franceză, două oare pe săptămână.

Partea formară și sintactică a gramaticii, analisări logice pe baza cărții de lectură, declamări de poesii, citirea de descrieri și biografii.

§. 15.

Matematica, o oară pe săptămână.
a) din comput: Repetiția celor 4 specii cu numeri întregi și cu frângeri decimale și comune. Aplicarea măsurilor în comput. Exemple de așa numita „regulă de trei.” Calcularea prețului de materii amestecate. Calculi din „regula societății.” Toate operațiunile se vor rezolva prin raționament.

b) Din Comptabilitate: Purtarea de registre simple, aplicate în economia căsii.

§. 16.

Științele naturale, două oare pe săptămână.

c) Din Istoria naturală: Infățisirea și descrierea amănunțită a unora din reprezentanții principali din diferitele grupe ale animalelor, plantelor și mineralelor, mai ales a celor ce se disting, fie prin folosul, fie prin stricăciunea, ce cauzează omului. Dela acei reprezentanți se va trece la caracterizarea în general a grupelor la cari aparțin. Astfel învățământul, procedând pe cale inductivă dela concret la abstract, se va termina prin a deschide elevelor priviri asupra sistemelor zoologiei, botanice și mineralogiei în totalitatea lor.

d) Din chemia: Infățisirea prin experimente a elementelor mai însemnate ale corpurilor. Pre lungă aceea explicarea proceselor chemice, ce se prezintă cu deosebire în economia căsii.

e) Din Fizică: Inșușirile generale ale corpurilor. Lucrarea puterilor mecanice. Greutatea, căderea corpurilor. Apăsarea corpurilor fluide, apăsarea aerului (barometrul.) Efectele căldurii (termometrul), mașina de vapor, aburii, negura, norii, ploaia, neaua, grindina, roua, bruma. Fenomene din acustică, optică, electricitate și magnetism. Usul ce oamenii fac din aceste puteri ale naturii. Toate pe scurt și în mod experimental.

§. 17.

Istoria, două oare pe săptămână.
Expunerea în rînd chronologic, dar' pe scurt, a evenimentelor mai însemnate din istoria universală și a patriei, punându-se în evidență mai ales persoanele, cari au fost factorii principali în aceste evenimente.

Desfășurarea atât a evenimentelor, cât și mai ales a biografilor istorice se va face cu scop de a se influința prin ele în special cultura inimii elevelor. Drept aceea se va și expune cu preferință partea interioară a istoriei. Preste tot însă se vor considera mai mult momentele și epocile, ce aparțin istoriei culturii popoarelor.

(Va urma.)

Varietăți.

(Oarele mîncării.) Pe timpul lui Francisc I al Franciei, pe la anul 1515, avea trecere următorul proverb: „Școală-te la cinci și mîncă-lă la nouă; cinează la cinci și te culcă la nouă; astfel vei ajunge la nouăzeci și nouă de ani!” Obiceiul de a mîncă prînzul la nouă oare dimineața s'a pierdut cu timpul; Carol V. mîncă la deșe oare dimineața și la șapte oare seara. Earna la șese oare seara și în timp de vară între opt și nouă ceasuri seara se trăgeau pretutindeni clopotele, spre a se aduce aminte oamenilor, că e timpul să stingă tocul.

(O dramă.) În departmentul Somme, în Franția la Villers-Bretonneux s'a desfășurat o dramă groaznică. De mult, un anume Hareux, negustor de bonetérie, trăia rău cu nevastă-sa și adese-ori o bătea. Nu sînt încă șese săptămâni, când fără vre-un cuvînt, Hareux bătu cu un ciomag pe nenorocita sa soție de-i rupse piciorul drept în două. Vecinii făcură observații lui Hareux, — și atîta. Mercurea trecută, o scenă nouă se produse. Hareux, beat se răpeși la nevastă-sa, o trînti jos și o bătu în cap cu călcăiele. În acest moment intră Hareux fiul, în vîrstă de 25 de ani, de curînd liberat din serviciul militar. Tinîrul voi să sară în ajutorul mamei sale. Atunci Hareux se infuriă în contra lui și luînd o săcură, lovi groaznic la cap pe nenorocitul băiat, care cădu. Atunci Hareux își lăsă victimele și plecă la plimbare. Poliția rurală n'a arestat nici până acum pe miserabil,

care fîgăduiesce, că va face seama fiului, (care deși greu rănit, n'a murit) și nevastei sale.

(Extravaganță americană.) În America totul e posibil; acest lucru s'a spus de mult și cată o nouă dovadă, că așa este: Un oare-care Sell Boyle, un tinăr alb, a fost arestat acum câteva săptămîni la Airmont, acusat de neagra Meg Sherman, că a intrat noaptea în casa ei și a abusat de dînsa și de o fetiță a ei în vîrstă de 8 ani. Deși toți albiu din localitate susținură nevinovăția lui Boyle, acesta fu adus înaintea curții din Airmont și judecat. Neagra își repetă și aci acușarea cu multă energie. Dar' abia își sfîrși mărturisirea, acusatul se ridică, scoase un revolver din buzunar și îl descărca de două-ori asupra negrei, lovindu-o la cap și în inimă. Amenințînd cu arma, reuși să ese din sala tribunalului și ajutat de un prietin, armat și el cu un revolver, putu să se arunce pe un cal și să fugă. Eată o întîmplare, care în Europa nu mai e posibilă, decît în romanțe.

(Un excentric.) Rasa marilor excentrici, scrie *Le Gaulois*, nu s'a stîns. Au mai rămas încă câțiva reprezentanți și cel mai în vadă este acum sir William Dragg. În toamna trecută, sir Dragg, pentru-ca să meargă la yachtul său, care-l aștepta în portul Brighton, luase o birje. — Așteaptă-mă aci, își birjarului și el se îmbarcă. Era o preumblare de încercare pe care voia s'o facă cu yachtul, pe care-l găsi într'o stare atît de bună încât sir Dragg, se hotărî la moment chiar să facă încungiurul lumii. În timpul acesta ce făcea birjarul pe piața Brighton? Aștepta. A doua zi și în zilele următoare el nu se mișcă din loc. Ceru numai și obținură autorizarea de a construi un tel de șopron, în care se adăpostii el și calul său. Anul trecu. Birjarul trăia acolo fumându-și liniștit pipa în ușa șopronului și țînînd bicul în mînă. Încât despre cal, de pe care nu se lua de loc hamul, el se îngreșea din zi în zi. Intr'o dimineață se zărește sosirea yachtului lui sir William Dragg, care, după-ce făcu ocolul lumii, se reîntorcea în Anglia. Prima persoană cu care se întîlni debarcînd fu birjarul lui. Vădîndu-l, el nu manifestă nici o surprindere. — *All Right!* își duse el; cât îți dăresc? Celalalt îi prezentă nota, foarte mult îngrijită. Socoteala se ridică la vre-o 15,000 lei. Cu mult sînge rece, sir William scoase un carnet plin de ceuri, numără suma cerută și o dedit birjarului. — Acum, își duse el, du-mă la hotel. Se sui în birjă și, după-ce ajunse la hotel, sir William se pregătii să se depărteze. Birjarul îl opri. Dar' cursa mea? Așa este, am uitat! Scoase din buzunar punga și îi dedit două silingi.

Din public.*)

Apel

cătră onorații alegători ai cercului electoral Cristian!

Onorații alegători ai cercului electoral Cristian, cari aparțin partidului național, sînt prin aceasta convocați la o conferință în sala școliei gr-or. din Săliște pe Duminecă în 22 Noemvrie st. v. a. c. la oarele 2 p. m., pentru a se consulta asupra unei adrese de aderență Ilustrității Sale *D-lui General Traian Doda*.

Săliște, 18/30 Noemvrie 1887.

Dr. Maier,
președinte.

Nicolae Neamțu,
notar.

Convocare.

Adunarea generală primă a despărțemîntului I. Brad, al reuniunii învățătorilor români gr-or. din districtul Zarand își va ține ședințele sale la 20 și 21 Decemvrie v. 1887 în sala gimnasiunii român gr-or. din Brad cu următoarea

Programă:

I.

1. La 20 Decemvrie v. oarele 8 a. m. membrii despărțemîntului vor participa în corpore la celebrarea sft. liturghii în biserica gr-or. din Brad, — făcîndu-se și invocarea duhului sfînt;

2. La oarele 11 a. m. deschiderea adunării în sala gimnasia, prin presidiu;

3. Pertractarea cuvîntului „om” pe baza cărții I. de citire de I. Popescu, prelegere de George Ignaton.

4. „Descrierea cărții” — pentru despărțemîntul I., prelegere de Ilie Bel, eventual Savu Stănilă.

Ședința II.

5. Verificarea procesului ședinței I.;

6. Pertractarea piesei „Copilul, vaca și grădina”, — din punct de vedere logic pe baza cărții II. de citire de I. Popescu, prelegere de Teodor Sîmiedrea;

7. Unde și prin ce mijloace putem sădii în inimile pruncilor iubirea de națiune și patrie? disertațiune de Gavriil Sîmiedrea;

8. Pertractarea „adjectivului” cu elevii despărțemîntului IV. cu aplicare la deprinderile gramaticale din cartea II. de citire de I. Popescu pag. 49. „Cartea curată e frumoasă etc.”, prelegere de Nicolae Nicorescu;

9. Pertractarea „împărțirii”, verbal (ciclul nr. 100) cu divisorul de o cifră de Ioan Circo, eventual Petru Rimbaș.

Ședința III.

10. Verificarea procesului ședinței II.;

11. „Împărțirea” în scris, (ciclul nr. 100) cu divisorul de o cifră, prelegere de Ioan Neag;

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

12. „Descrierea cănelui” cu elevii despărțemîntului IV., de Avram Groza, eventual Alexandru Draia;

13. „Dreptul Iov” prelegere de Elia Cosma, eventual Inocentiu Bogdan;

14. „Regula de trei simplă”, prelegere de Ioan Alba.

Ședința IV.

15. Verificarea procesului ședinței III.;

16. „Tractarea comunei” prelegere din geografie, de Petru Perian, eventual Romul Jurca;

17. Propuneri. — Alegerea comisiei, pentru verificarea procesului ultim;

18. Inchiderea adunării prin presidiu.

Membrii despărțemîntului, precum și toți iubitorii de progresul despărțemîntului nostru sînt invitați a participa la ședințele adunării generale.

Brad, în 8 Noemvrie 1887.

Ioan German,
v.-președinte.

Petru Rimbaș,
secretar.

Convocare.

Onorații membri ai despărțemîntului I. al „Reuniunii învățătorilor rom. gr-or. din districtul al X-lea, Brașov” sînt invitați prin aceasta a lua parte la adunarea generală, ce se va ține Duminecă în 22 Noemvrie (4 Decemvrie) a. c. în sala hotelului „La soare” în Satlung.

Obiectele de pertractare în această adunare vor fi:

1. Deschiderea ședinței prin presidiu la 10 oare a. m.

2. Constituirea despărțemîntului pe un period nou de 3 ani.

3. Tractat din albinărit: Coșnița (târna) de Dzierzon și viața albinei de G. Moian.

4. Statorirea condițiunilor concursului asupra premiului donat de parochul Victor Popea din Satlung pentru elaborarea temei de cuprinsul: „Ce este învățătorul? Chemarea cea înaltă a lui și stima ce i-se cuvine din partea omenimei”.

5. Consultări asupra temelor ce ar fi de debătut în proxima adunare generală a desp.

6. Statorirea locului pentru ținerea viitoare adunări generale a despărțemîntului.

7. Propuneri de sine stătătoare.

NB. Alte invitări separate afară de aceasta nu se vor mai face.

Satlung, 12/24 Noemvrie 1887.

I. Dorca,
președinte.

I. Dariu,
notar ad hoc.

Posta ultimă.

Budapesta, 30 Noemvrie n. Casa deputaților. Polonyi s'a abătut dela propunerea de mai nainte și a interpelat în afacerea abuzurilor dela muzeu; Komlossy încă a prezentat în aceeași afacere o interpelațiune. Ministrul Trefort a răspuns la aceste interpelațiuni, că el crede că faimele și învinuirile privitoare la administrația incorectă a muzeului țerii sînt nebasate; el va cerceta afacerea și va raporta casei. Custodele Hampel și directorul galeriei țerii, baronul Pulszky publică declarațiuni, prin care resping hotărît faimele ce s'au răspândit.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI”.

Budapesta, 1 Demvrie n. Comisiunea ce a numit-o ministrul de culte pentru examinarea afacerii muzeului a ținut a seară o ședință și, la dorința hotărîtă a lui Pulszky, a hotărît să înceapă deja astăzi cu examinarea.

Paris, 1 Decemvrie n. Dreapta e hotărîtă a vota pentru admiralul Dem-pierre. În favorul lui Ferry se agitatează cu mult zel; e probabil, că se vor face de lipsă mai multe alegeri. Stînga a convocat pe mâne dimineață un meeting în Versailles. Foaia oficială împărtășesce, că cabinetul și-a retras demisiunea la cercarea lui Grévy. Atitudinea partidurilor în privința alegerii e neschimbată. Deputațiunea stîngei extreme, în care se află și Clemenceau, va face ași pași la Floquet în scopul efectuiri unei singure candidaturi. Se pare sigur, că dreapta nu va vota pentru nici un candidat republican.

Redactor responsabil: **Adrian Cașolțanu.**

Extrase din foaia oficială.

Licitatiuni:

19 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Nicolae Majzik de către judecătoria reg. din Gioagiu.
30 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Petru Puja de către judecătoria reg. din Mogoș.

Concursuri:

Un post de practicant de drepturi la judecătoria reg. din Murș-Osorheiu, pre lângă o remunerațiune auxiliară de 360 fl. v. a.
Un post de subnotar la tribunalul reg. din Turda, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.

nerea de 200 fl. cauțiune, 490 fl. salariu anual, 60 fl. paușale pentru cancelarie, 34 fl. ca an-manuare și 1400 fl. paușale de transport, apoi din venitul curat 10% și după fiecare depeșă te-telegrafică afară din serviciu 3 cr.
Un post de diurnist la tribunalul reg. din Zilău, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.

Un post de subnotar la judecătoria reg. din Somlău, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.
Un post de inspector de carceră, la institutul corecțional din Sighetul-Marmației, cu salariu anual de 500 fl. și cuartir natural.

Un post de executor la judecătoria reg. din Zernești.
Un post de subnotar la judecătoria reg. din Radna-veche, cu salariu anual de 1000 fl. și 200 fl. bani de cuartir.

Un post de diurnist la judecătoria reg. din Sibiu, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.
Un post de magistru postal la stațiunea postală-telegrafică din Gurahonț pre lângă depu-

Extras bisericesc-scolar.

Post vacant.

Postul de preot în comuna română gr.-or. Borgo-Suseni protopresbiteratul Bistriței (Archiecesă.) Venitele stolare anuale ale acestei parochii dau un venit de 419 fl. v. a.

Economic.

Piața din Sighișoara, 29 Noembrie. Grâu curat hecto-litra fl. 4.60 până fl. 5.20; grâu mestecat fl. 3.50 până fl. 3.80; sâcara fl. 3.— până fl. 3.40; ovășul fl. 1.60 până fl. 1.80; cucuruzul fl. 3.60; fasolea fl. 3.60; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 20 cr.; lintea 24 cr.; mălaiul 9 cr.; lumini de sâu chilo 40 cr.; săpunul 23 cr.; sâu brut 22 cr.; sâu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 72 cr.; carnea de vită 32 cr.

Târgul de rîmători în Steinbruch. În 28 Noembrie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 45.— cr. până 45.1/2 cr. marfă țărănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., ușoară 41.— cr. până 42.1/2 cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci

gri 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., transito de mijloc 42.1/2 cr. până 43.— cr., transito ușori 40.— cr. până 41.— cr., in-grășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpîniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 30 Noembrie st. n. Brűnn: 33 21 56 78 89.

Cursul pieței din Sibiu

din 1 Decembrie st. n. 1887.

Table with 4 columns: Currency, Unit, Buy Price, Sell Price. Includes Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila. Operațiunile efectuate în 17 Noembrie v. 1887.

Table with 6 columns: Type of grain, Quantity, Price. Includes Vînzătorii, Cumpărătorii, Felul, Hectol., Grant, Pretul lei.

Agiiul 14.60—14.65 la %.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Item, Casa, Ultim. Includes Rentă rom. per 1875, Rentă română amort., Oblig. de Stat. C. F. R., Banca Naț., Soc. Dacia-Rom., Soc. de Asig. Naț., Soc. cred. mob. r., Soc. r. de con., Oblig. Casei Pensiunilor, Schimb.

Bursa de Budapesta

din 30 Noembrie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Rentă de aur ung., hârtie, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hârtie austriacă, Rentă de aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”, Argintul, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena

din 30 Noembrie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Item, Price. Includes Rentă de aur ung., hârtie, Împrumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Împrumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hârtie austriacă, Rentă de aur austriacă, Losuri austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Advertisement for I. Pserhofer's pharmacy. Includes text: 'Farmacia la „mărul de aur al imperului”', 'Pilule curățitoare de sânge', 'Balsam de degerături', 'Licor de ierburi alpine', 'Esență pentru ochi', 'Prav în contra asudării picioarelor', 'Pomadă de Tannochinină', 'Alifie universală', 'Sare universală de curățenie', 'Rachiu de drojdi'. Also includes a testimonial from Leongang, 15 Maiu 1883.